

ธปท.ยกระดับรับมือโจรป้องกันภัยการเงิน
เข้มสกัดบัญชีม้าจัดกลุ่มดูความเสี่ยงรายบุคคล **2**

ธปท.ยกระดับรับมือโจรป้องกันภัยการเงิน

เข้มสกัดบัญชีม้าจัดกลุ่มดูความเสี่ยงรายบุคคล

นางสาวดารณี แซ่จิว

รณดล นุ่มนนท์

ตลาดเงิน-ตลาดทุน

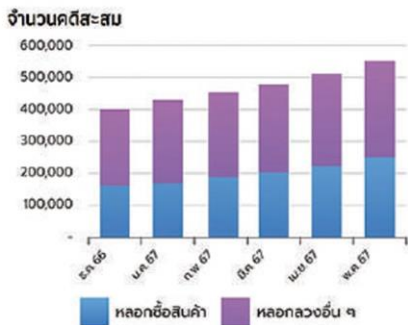
ธปท.ยกระดับรับมือโจร ความร่วมมือระดับชาติป้องกันภัยทางการเงินออกมาตรการสกัดบัญชีม้า จัดกลุ่ม “ม้าดำ” ฐานข้อมูล ปปง. ฐานข้อมูล CFR “ม้าเทา” และ “ม้าน้ำตาล” บัญชีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องสงสัย หลังพบจำนวนคดีเพิ่มขึ้นทุกปีกว่า 5.4 แสนคดี เสียหาย

มากกว่า 6.3 หมื่นล้านบาท เฉลี่ยปีละกว่า 3 หมื่นล้านบาท สัดส่วนกว่า 60% เป็นการหลอกโอนเงิน 2 ปีสั่งอายัด 2 แสนบัญชี เข้มสั่งแบงก์ตรวจจับ “บัญชีเข้าข่ายต้องสงสัย” ระบุเปิดบัญชีใหม่-เข้มงวดตามระดับความเสี่ยงแบบ “รายบุคคล” พร้อมออกบริการทางเลือกให้ประชาชนคุมเสี่ยงโอนเงินด้วยตัวเอง

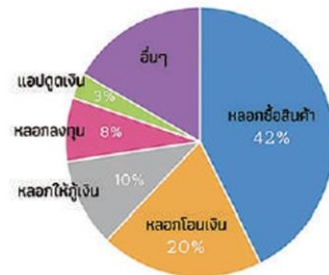

การหลอกลวงรูปแบบหลากหลาย สร้างความเสียหายค่อนข้างสูง

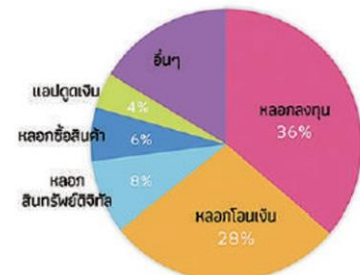
จำนวนคดีหลอกลวง
ในภาพรวม
ยังคงเพิ่มขึ้น

รูปแบบหลากหลาย
สูงสุดคือการหลอกซื้อสินค้า
รองลงมาคือหลอกโอนเงิน

สร้างความเสียหาย
กว่า 63,000 ล้านบาท
สูงสุดคือหลอกลงทุน

ข้อมูลจากศูนย์บริหารการแจ้งเตือนออนไลน์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส.ค. 65 - 31 พ.ค. 67

การจัดการปัญหาภัยทุจริตทางการเงินให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน โดย ธปท. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ผลักดันการออกพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 (พ.ร.ก.) เพื่อคุ้มครองประชาชนจากการถูกมิจฉาชีพหลอกลวงให้โอนเงินไปยังบัญชีผู้กระทำผิดหรือบัญชีม้า โดยให้ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) สามารถเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีและธุรกรรมผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูลตามที่ พรก. กำหนด ตลอดจนระงับบัญชีที่ต้องสงสัยชั่วคราวเพื่อดำเนินการตรวจสอบ และ พรก. ได้มีการกำหนดบทลงโทษกรณีผู้เปิดบัญชีที่ไม่ได้มีเจตนาใช้เพื่อตนเองหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้หรือใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการทำทุจริต

นอกจากนี้ ธปท. ยังร่วมกับหน่วยงานข้างต้นผลักดันให้มีการดำเนินการตาม พ.ร.ก. เพื่อให้การจัดการภัยทุจริตเป็นไปอย่างบูรณาการ คือ

- การร่วมจัดตั้งคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และคณะอนุกรรมการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้ข้อเสนอแนะรวมทั้งติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- การร่วมจัดตั้งระบบกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Central Fraud Registry : CFR) ระหว่างธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งกำหนดกระบวนการรับเรื่องและแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีและธุรกรรมที่อาจเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทาง

เทคโนโลยีในกรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย

● การร่วมจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมออนไลน์ (Anti Online Scam Operation Center : AOC) เพื่อรวมศูนย์การปราบปราม แก้ไข และรับมือกับอาชญากรรมออนไลน์ในเชิงรุกแบบครบวงจร (one-stop-service) ผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 1441 โดยศูนย์ AOC จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเป็นตัวกลางรับเรื่องร้องเรียนและประสานงานไปยังผู้ให้บริการทางการเงิน ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

● กำหนดบทลงโทษบัญชีม้าให้ชัดเจน-เปิด/ขาย/ให้เช่า/ให้ยืม จำคุก 3 ปี หรือปรับ 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ-เป็นตุรุษจัดหา/โฆษณา จำคุก 2-5 ปี หรือปรับ 200,000-500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ตามภัยทุจริตทางการเงินยังเกิดขึ้นต่อเนื่องมีรูปแบบหลากหลาย และมีพัฒนาการใหม่ๆ อยู่ตลอด จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และต้องยกระดับการจัดการ และรับมือปัญหาให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองประชาชนและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ภารกิจสื่อสารเตือนภัย หัวใจของการสู้ภัยโจร

ธปท. เดินหน้าสื่อสารเตือนภัยทางการเงินให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องทั่วประเทศ นอกจากจะสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย ธปท. ซึ่งเป็นช่องทางหลักแล้ว ยังทำงานเชิงรุกในพื้นที่ โดยร่วมมือกับผู้นำชุมชน 50 เขตในกรุงเทพฯ เพื่อร่วมหาแนวทางในการเตือนภัยการเงินแก่ประชาชน และจัดบรรยายให้ความรู้แก่นักบริหารเงินออมเพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาแก่ชุมชนได้ถูกต้อง รวมถึงแจกจ่ายโปสเตอร์และสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ แก่สมาชิกตำบลและผู้นำชุมชนโดยตรง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการกลุ่มที่ 1: การยกระดับการจัดการบัญชีม้า จัดระดับบุคคลที่มีความเสี่ยง

ฐานข้อมูล ปปง.

ข้อมูลจากประกาศของ ปปง. เป็นรายชื่อผู้มีความเสี่ยงสูงเข้าข่ายกระทำผิดตาม พ.ร.ก.

ฐานข้อมูล CFR

ข้อมูลในระบบ CFR เป็นรายชื่อผู้ที่ถูกแจ้งความหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเส้นทางเงินทวงรัดในทุกธนาคาร

- ธปท. ออกหนังสือเวียนให้ธนาคารใช้ข้อมูลรายชื่อในระบบ CFR ระหว่างกัน เพื่อจัดการบัญชีของบุคคลนั้นข้ามธนาคารได้

ฐานข้อมูลธนาคาร

ข้อมูลจากการที่ธนาคารติดตามพฤติกรรมผิดปกติของลูกค้า เช่น บัญชีที่โอนเงินเข้าออกมูลค่าน้อยในระยะเวลาสั้น ๆ หลายครั้ง เป็นต้น

- ธนาคารแลกเปลี่ยนรูปแบบ “พฤติกรรมผิดปกติ” และ “วิธีการจัดการ” เพื่อให้การตรวจสอบมีมาตรฐานเดียวกัน และขยายผลการกวาดบัญชีต้องสงสัยได้

นอกจากนี้ ยังส่งผ่านนโยบายไปสู่สำนักงานภาคทั้งสามแห่ง เพื่อให้ข้อมูล ความรู้ และคำปรึกษาด้านภัยทางการเงินแก่ท้องถิ่น โดย ธปท. ได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น ผู้นำชุมชน สำนักงานกองทุนหมู่บ้าน สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ท้องถิ่นภาคีสภาอุตสาหกรรม กลุ่มพระนักเทศน์ ทหารกระจายข่าวในชุมชน และกองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ ในการช่วยสื่อสารและกระจายข่าวสารเตือนภัยทางการเงิน รวมถึงแลกเปลี่ยนข้อมูลภัยทางการเงินเพื่อตรวจสอบและแจ้งเตือนไปถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้อีกกลับให้ส่วนกลางสำหรับจัดทำนโยบายที่ตรงเป้าและตอบโต้ภัยยิ่งขึ้น

ในปี 2566 ธปท. ดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อสื่อสารเตือนภัยทางการเงินผ่านโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพล่ามภาษามือ ด้านเศรษฐกิจการเงิน โดยแทรกเนื้อหาภัยทางการเงินให้แก่กลุ่มล่าม เพื่อนำไปเตือนภัยให้กับผู้บกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมักตกเป็นเหยื่อมีฉฉชพจากการไม่ได้รับข้อมูลที่เท่าทัน อีกทั้งยังกระตุ้นการระดมความคิดเกี่ยวกับภัยทางการเงินผ่านกิจกรรมการแข่งขันออกแบบการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (BOT Communication Hackathon) ภายใต้หัวข้อ “รู้เท่าทันภัยการเงิน” ซึ่งมีผู้สนใจสมัครเข้าแข่งขัน รวมถึงนำเสนอผลงานต่างๆ ที่น่าสนใจกว่า 200 ทีม เช่น การทำแอปพลิเคชันแจ้งเตือนภัย การให้เยาวชนเป็นยุวทูตน้อย สื่อสารเตือนภัย การแต่งเพลงและแบบทดสอบเตือนภัยหรือการทำตามเตือนสติ ฯลฯ โดย ธปท. ได้นำความคิดบางส่วนมาต่อยอดและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์จริงต่อไป

เข้มสกัดบัญชีม้าสั่งเบงก์เปิดบัญชีใหม่รายบุคคล

นายรณดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กล่าวถึงปัญหาภัยทุจริต

ทางการเงินว่า ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่อง โดยหนึ่งในการดำเนินการสำคัญได้แก่ การออกพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 โดยมีวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งเพื่อจัดการบัญชีม้าที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการรับเงินและถ่ายโอนเงินจากการกระทำผิด และแลกเปลี่ยนเส้นทางเงินเพื่อสนับสนุนการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ อีกทั้ง พ.ร.ก. ยังได้กำหนดโทษเอาผิดกับบัญชีม้าให้ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม การจัดการกับบัญชีม้ายังมีข้อจำกัดในครั้งนี้ ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงร่วมกันยกระดับการจัดการบัญชีม้าให้เข้มงวดขึ้น เพื่อให้ธนาคารป้องกันความเสี่ยงและแก้ไขปัญหาการหลอกลวงออนไลน์ที่เกิดกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะดูแลให้กระทบประชาชนผู้สุจริตน้อยที่สุด

นางสาวดารณี แซงู ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับระบบการชำระเงินและคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน กล่าวว่า การหลอกลวงมีหลายรูปแบบที่สร้างความเสียหายจากบัญชีม้ามีอยู่จำนวนมาก ที่ผ่านมา ธปท. ได้ร่วมมือกับหลายองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาลดและพยายามหยุดหรือตัดตอนบัญชีม้าให้ได้มากที่สุด โดยได้มีการดำเนินคดีเพิ่มขึ้นทุกปีมากกว่า 5.4 แสนคดี เสียหายมากกว่า 6.3 หมื่นล้านบาท เฉลี่ยปีละกว่า 3 หมื่นล้านบาท สัดส่วนกว่า 60% เป็นการหลอกโอนเงิน ขณะที่การจับบัญชีม้าในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาสามารถตรวจจับประมาณ 2 แสนบัญชี ซึ่ง 1 ใน 3 เป็นบัญชีเปิดใหม่ และมีการเปิดใช้งานภายใน 1 เดือน นอกจากนี้ พบว่าบัญชีม้ามีการโอนเงินต่อถึง 5 ทอด ซึ่งคาดว่ายังมีจำนวนบัญชีม้าอีกค่อนข้างมากที่ยังไม่สามารถจำกัดได้

ดังนั้น ธปท. จึงยกระดับมาตรการเพิ่มเติม 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ การยกระดับการจัดการบัญชีม้า เพื่อจัดการทั้งระบบป้องกันได้อย่างรวดเร็ว ลดความเสียหายของประชาชนโดย

1. กลุ่มบุคคล ตามความเสี่ยง	2. จัดการเร็วขึ้น ครอบคลุมขึ้น		3. ดำเนินการเข้มข้นขึ้น			
	การจัดการประเภท		บัญชีที่มีอยู่เดิม		การเปิดบัญชีใหม่	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ฐานข้อมูล ปอป. <small>เริ่มดำเนินการแล้ว</small>	อัปเดต รายเดือน	อัปเดต ทุก 1-2 สัปดาห์	ระดับช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ทุกบัญชี ทุกธนาคาร (พิสูจน์ชื่อเชิงจริงเข้มข้น)		x	พิจารณา ไม่เปิดบัญชีใหม่ ทุกธนาคาร
ฐานข้อมูล CFR <small>31 ก.ค.</small>	เฉพาะธนาคารที่เกี่ยวข้อง ในเส้นทางเงิน	ทุกธนาคาร	ระดับการกำร ธุรกรรม 3-7 วัน เฉพาะบัญชี เฉพาะธนาคาร	ระดับช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ ทุกบัญชี ทุกธนาคาร (พิสูจน์ชื่อเชิงจริงเข้มข้น)	x	เปิดบัญชีใหม่ ได้ที่สาขาเท่านั้น ทุกธนาคาร (พิสูจน์ชื่อเชิงจริงเข้มข้น)
บัญชีที่ธนาคาร ตรวจว่า ต้องสงสัย <small>เริ่มดำเนินการแล้ว</small>	แตกต่างกัน แต่ละธนาคาร	มีรูปแบบ การตรวจจับ เป็นมาตรฐาน เดียวกัน	แตกต่างกัน แต่ละธนาคาร	ทุกธนาคารดำเนินการ ตามความเสี่ยง ด้วยมาตรฐานเดียวกัน เช่น ตรวจสอบต้นตอ เชิงเดือน ระดับชั่วคราว ให้ลูกค้ายืนยันตัวตน	x	ทุกธนาคารดำเนินการ ตามความเสี่ยง ด้วยมาตรฐานเดียวกัน เช่น ตรวจสอบต้นตอ เชิงเดือนการยืนยันบัญชี

- ยกระดับการจัดการ "บัญชี" เป็นระดับ "บุคคล"
- จัดการบัญชีต้องสงสัยได้เร็วขึ้น ครอบคลุมขึ้น
- ดำเนินการเข้มข้นขึ้นทั้งบัญชีในปัจจุบัน และการเปิดบัญชีใหม่

ธนาคารจะใช้ข้อมูลจาก 3 แหล่ง

- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เรียกว่า "ม้าดำ" ที่จะมีการประกาศรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงเป็นรายสัปดาห์สัปดาห์ละ 4,000 ชื่อ ได้ดำเนินการไปแล้ว
  - ระบบข้อมูล Central Fraud Registry (CFR) จะมีการแชร์ข้อมูลบุคคลที่มีความเสี่ยง เป็น "ม้าเทา" และเส้นทางการเงินของบัญชี โดยทุกธนาคารจะเห็นข้อมูลข้ามธนาคารภายใน 31 ก.ค. 67
  - ข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ในแต่ละแห่ง "ม้าน้ำตาล" เป็นบัญชีที่ธนาคารตรวจสอบว่ามีพฤติกรรมต้องสงสัย เช่น บัญชีที่โอนเงินเข้า-ออกมูลค่าน้อยในเวลาสั้นๆ หลายครั้งก่อนมีเงินโอนเข้า-ออกมูลค่าสูง เพื่อจัดระดับความเสี่ยงในการดำเนินการกับบัญชีเหล่านั้น ซึ่งทุกธนาคารจะมีมาตรฐานเดียวกัน เช่น การระงับการใช้บัญชีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ทันที พิสูจน์ชื่อเชิงจริงเพิ่มเติมตามระดับความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้การกวาดล้างบัญชีม้าทำได้ครอบคลุมและรวดเร็วขึ้น
- "การเพิ่มความเข้มงวดในการเปิดบัญชีใหม่ให้กับผู้ที่มีความเสี่ยงสูง หรือมีพฤติกรรมผิดปกติ เพื่อป้องกันการเกิดบัญชีม้าใหม่ โดยธนาคารจะตรวจสอบความเสี่ยงของลูกค้าจากฐานข้อมูล 3 แหล่งข้างต้น หากพบลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงมาเปิด

บัญชีทุกธนาคารต้องดำเนินการตามระดับความเสี่ยงด้วยมาตรฐานเดียวกัน เริ่มตั้งแต่ต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริง ระดับเข้มข้น ไม่ให้เปิดบัญชีผ่านช่องทางออนไลน์ ให้เปิดบัญชีแบบมีเงื่อนไข ไม่ให้ใช้บริการผ่านช่องทาง Mobile Banking ไปจนถึงการปฏิเสธไม่ให้เปิดบัญชีทุกช่องทาง ทั้งแบบออนไลน์ และที่สาขา" นางสาวดารณี กล่าว

สำหรับมาตรการกลุ่มที่ 2 การมีผลิตภัณฑ์หรือบริการเพิ่มเติม เพื่อดูแลธุรกรรมของลูกค้าให้ปลอดภัยมากขึ้น ธปท.กำหนดให้ธนาคารมีผลิตภัณฑ์หรือบริการเพิ่มเติม เพื่อดูแลให้ลูกค้าใช้บริการดิจิทัลได้ปลอดภัยขึ้น ได้แก่ การล็อกวงเงินที่ห้ามทำธุรกรรมออนไลน์ โดยการปลดล็อกวงเงินดังกล่าวให้ทำได้ยากขึ้น และ/หรือการปรับลดวงเงินต่อครั้งในการสแกนใบหน้าการทำธุรกรรมบน Mobile Banking ต่ำกว่า 50,000 บาท นอกจากนี้ ธนาคารแต่ละแห่งจะเสนอบริการเพื่อดูแลลูกค้าเพิ่มเติมได้ เช่น การโอนเงินที่อาศัยบุคคลอื่นช่วยอนุมัติ (Double Authorisation) การโอนเงินเฉพาะรายชื่อกำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะเริ่มเห็นการให้บริการตั้งแต่ไตรมาส 4 ของปี 2567

"ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะติดตามประเมินผลของมาตรการ รวมถึงพร้อมปรับเปลี่ยนมาตรการให้เท่าทันกับภัยรูปแบบใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งคาดหวังว่ามาตรการที่ออกมาใหม่นี้อย่างน้อยจะต้องระงับบัญชีม้าเทาได้ และบัญชีม้าน้ำตาลที่ปัจจุบันแบงก์ตรวจจับได้เฉลี่ย 2 หมื่นบัญชี อย่างน้อยในระยะข้างหน้าจะต้องไม่มี ทำให้บัญชีม้าไม่วังวนได้"